

zaaknummer 2011 T 316
datum 30 november 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tot zijn uittreden op [datum] lid van de Congregatie Fraters CMM.

1. De procedure

Het klaagschrift is op 8 juni 2011 door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen. Op 29 juni 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van Frater [naam], overste Fraters CMM.

Op 10 augustus 2011 is een aanvulling met bijlagen op het klaagschrift binnengekomen.

Op 14 november 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onderaan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Weller, voornoemd.

Namens aangeklaagde is verschenen Frater [naam], voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager zat in het schooljaar [] in de 5^e klas van de [naam]school in [plaats]. Aangeklaagde was daar onderwijzer in de eerste klas.

Klager hielp na schooltijd vaak de fraters van verschillende klassen met klusjes, zoals het schoolbord schoonmaken. Zo heeft klager zich ook in de klas van aangeklaagde gemeld om daar klusjes te verrichten. De contacten verliepen gemoedelijk. Gedurende de naschoolse activiteiten zat aangeklaagde weleens aan de benen van klager en bewoog hij zijn handen onder de broekspijpen van de korte broek van klager. Klager heeft dit altijd afgeweerd, dit leidde tot discussies waarom het werd gedaan en waarom het werd afgeweerd.

Op de één of andere manier heeft aangeklaagde klager zover gekregen dat hij plaats nam in de beenruimte van het aan de voorzijde gesloten bureau van aangeklaagde. Vervolgens schoof

klager op instructie van aangeklaagde de rokken van aangeklaagde omhoog, knoopte de gulp open en zocht de stijve penis op. Vervolgens bevredigde klager aangeklaagde met de hand. Het sperma werd vervolgens aan de rokken van aangeklaagde afgeveegd.

Deze gebeurtenissen hebben zich twee tot driemaal herhaald in de loop van het schooljaar.

Voorts heeft aangeklaagde klager op [naam] uitgenodigd op de zolder van de school. De hele school was die dag naar [feest] en zij waren alleen op school. Op de zolder heeft aangeklaagde zich uitgetkleed en heeft hij klager ertoe bewogen hetzelfde te doen. Klager stond voor het eerst van zijn leven voor een naakte volwassen man met een onvoorstelbaar grote penis. Aangeklaagde heeft zich vervolgens bevredigd en klager moest dit aanschouwen. Klager zal nooit de extase en verrukking op het gezicht van aangeklaagde vergeten.

Na deze gebeurtenis is klager naar huis gegaan en heeft nooit meer een frater geholpen bij het doen van klusjes na school.

2.2. Klager veranderde na deze ervaringen van een oppassend kind in een recalcitrant jongetje. Hij kreeg verkeerde vrienden, pleegde diefstallen, had omgang met meisjes. Klager ging naar de HBS maar maakte dat niet af. Vervolgens werd hij toegelaten op de [naam], maar werd daar vervolgens na een half jaar weggestuurd.

Klager moest toen gaan werken van zijn ouders. Hij heeft toen verschillende banen gehad maar vond zijn rust pas in het leger.

Vervolgens is klager tweemaal getrouwd geweest, maar onderhield tijdens zijn huwelijk meerdere buitenechtelijke relaties. Na zijn tweede huwelijk is klager een aantal jaren alleen geweest. Hij heeft het toen zwaar gehad, maar had ook de rust om na te denken over de vraag, waarom zijn leven was gelopen zoals het was gelopen.

Klager stelt dat hij niet precies weet wat het effect is geweest van wat aangeklaagde met hem heeft gedaan. Hij heeft nooit huilbuien of nachtmerries gehad.

Hij was in staat een grens te trekken door aangeklaagde nooit toe te staan aan hem te zitten.

Wel is hij de overtuiging toegedaan dat een volwassene absoluut nooit op een dergelijke manier met een kind dient om te gaan als bij hem is gebeurd.

Nu is klager al weer 21 jaar gelukkig in zijn huidige relatie.

2.3. Klager streeft naar oprechte en werkelijk erkenning van het leed dat hem is aangedaan. Voorts wil hij dat er maatregelen worden getroffen tegen degenen die toen verantwoordelijk waren en nu nog posities binnen de orde bekleden voor zover dat nog zinvol is.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. Frater [naam] heeft in zijn verweerschrift gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. Uit de archieven is duidelijk geworden dat aangeklaagde tot eind [maand] [jaar] werkzaam was op [school]. Op [datum] is aangeklaagde uitgetreden. In een brief van de toenmalige algemene overste aan de Bisschop van [bisdom], werd aangegeven dat er sprake was geweest van ergernisgevend gedrag. Hij concludeert dat geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

Ter zitting merkt Frater [naam] op dat de informatie die klager in zijn aanvulling op het klaagschrift heeft verstrekt, als een volstreekte verrassing kwam. Tevens merkt Frater [naam] op dat hij sinds kort een lijst heeft gekregen van de Commissie Deetman, waaruit blijkt dat er nog 3 klachten zijn tegen aangeklaagde.

Gezien de informatie die na het indienen van het verweerschrift bekend is geworden is Frater [naam] van mening dat er voldoende redenen zijn om aan te nemen dat het seksueel misbruik heeft plaats gevonden.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

4.3 Er zijn ongeveer zestig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden. De Klachtencommissie is hiervan overtuigd geraakt door de wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft verteld.

4.4 Naast de wijze waarop klager zijn verhaal heeft gedaan, stoelt de Klachtencommissie haar overtuiging op het steunbewijs dat bestaat uit de door klager aangedragen briefwisseling tussen aangeklaagde en prof. [naam], tussen aangeklaagde en pater [naam], tussen voornoemde [pater] en dr. [naam] en Frater [naam], uit welke correspondentie blijkt dat aangeklaagde uit de congregatie is getreden wegens het meermalen plegen van ontuchtige handelingen met kinderen.

4.5 Voorts heeft de Klachtencommissie als steunbewijs laten meewegen het door klager overgelegde Extract-Vonnis van de arrondissements-rechtbank te [plaats] d.d. [datum], waarbij aangeklaagde is veroordeeld, wegens het meermalen plegen van ontucht met een aan zijn zorg en opleiding toevertrouwde minderjarige, tot een gevangenisstraf voor de duur van negen maanden, waarvan 4 maanden voorwaardelijk met een proeftijd van drie jaar. Op grond van dit vonnis is aangeklaagde zijn onderwijsbevoegdheid ontnomen.

4.6 Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas 10/11 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem een vertrouwenspersoon.

4.7 Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. Frater [naam] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.8 Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie Fraters CMM de klacht gegrond te verklaren, nogmaals het klager aangedane leed te erkennen en verontschuldigen aan te bieden..

Dit advies is vastgesteld op 30 november 2011 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. A.A.M. Oostveen en W.A.M.C. Mol leden, bijgestaan door mr. M. Braspenning-Groeneveld, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie Fraters CMM en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.